

RAPLA KESKRAAMATUKOGU

ARENGUKAVA 2023 – 2027

Sisukord

1	SISSEJUHATUS	3
2	MISSIOON	3
3	VISIOON	3
4	VÄÄRTUSED	3
5	HETKEOLUKORD	3
5.1	Raamatukogude ruumid ja inventar	4
5.2	Raamatukogu statistika seisuga 1. dets 2022.	4
	STRATEEGILISED EESMÄRGID	5
5.3	EESMÄRK 1: Raamatukogu on innovaatiline ja kogukonnale usaldusväärset keskkonda pakkuv avalik ruum	5
5.4	EESMÄRK 2: raamatukogu teenused on kasutajale kättesaadavad füüsilises ja digitaalses keskkonnas	6
5.5	EESMÄRK 3: Raamatukogul on oluline roll laste lugemisharjumuste kujundamisel	6
5.6	Eesmärk 4: Raplamaa Mälukeskus on maakonna kultuuripärandi ühendaja.	7
5.7	EESMÄRK 5: Raamatukogu on koostööd ja inimesi väärtustav pidevalt arenev organisatsioon.	7
6	Arengukava uuendamise kord	7
	LISA TEGEVUSKAVA	1

1 SISSEJUHATUS

Rapla Keskraamatukogu arengukava sõnastab organisatsiooni arendustegevuse strateegilisi eesmärke aastateks 2023–2027. Rapla Keskraamatukogu (edaspidi: Rapla KRK) arengukava lähtub Rapla valla arengukava ja raamatukogunduse valdkonna suunistest, „Rahvaraamatukogu seadusest“, Kultuuriministeeriumi ning Eesti Vabariigi õigusaktidest. Arengukava koostamisest võtsid osa kõik raamatukogu töötajad. Arengukava koostamise aruteludesse olid kaasatud raamatukogu nõukogu liikmed ja erinevate eluvaldkondade esindajaid, kelle tööga raamatukogu kokku puutub.

Arengukava lisana on koostatud tegevuskava, mis kirjeldab eesmärkide elluviimist, mida analüüsitakse ja vajadusel uuendatakse kord aastas.

2 MISSIOON

Pakume kõigile lugemiselamusi, ajakohaseid võimalusi teadmiste täiendamiseks ja vaba aja veetmiseks.

3 VISIOON

Raamatukogu on keskne mäluasutus. Kaasaegne keskkond pakub kogukonnale mitmekülgsid teenuseid, uusi teadmisi ja kultuurielamusi.

4 VÄÄRTUSED

Usaldusväärsus – pakume kasutajatele professionaalset teenust.

Kasutajakesksus – teenuste pakkumisel ja kogude komplekteerimisel lähtume kogukonna vajadustest ja soovidest.

Kaasaegsus ja innovaatus – kasutame uut tehnoloogiat ja tänapäevaseid ruumilahendusi.

5 HETKEOLUKORD

Rapla KRK on Rapla valla munitsipaalraamatukogu ja on nimetatud Eesti Vabariigi kultuuriministri 01.11.1993 määrusega nr 13 maakonnaraamatukoguks.

Rapla KRK koosseisu kuuluvad Alu, Hagudi, Kodila, Purku, Raikküla, Kabala, Juuru, Järlepa, Kaiu, Kuimetsa ja Vahastu haruraamatukogud ning välisteeninduspunktid Kuusikul ja Härglas. Teeninduspiirkonnas on 2022. aasta 1. detsembri seisuga 13 237 elanikku, samas teenindab Rapla keskraamatukogu kogu maakonna elanikke ja on liitunud üle-eestilise raamatute laenutamise platvormiga MIRKO. Rapla KRK kasutab elektroonilist info- ja kataloogisüsteemi RIKS.

Meie koostööpartneriteks on Rapla valla haridus- ja kultuuriasutused, maakonna rahvaraamatukogud, muuseumid, ajaleht „Raplamaa Sõnumid“, kodanikuorganisatsioonid ja ühendused. Partnerlussuhe on Läti Vabariigi Madona Rajooni Raamatukogu ja Leedu Vabariigi Anykšćiai Rahvaraamatukoguga.

5.1 Raamatukogude ruumid ja inventar

Harukogudest on renoveeritud Vahastu, Järlepa, Alu ja Juuru raamatukogud. Paigaldatud on raamatute tagastuskastid, Rapla keskraamatukogu juurde ka raamatukapp.

Kaius ehitatakse uut raamatukogu. Remonti ja inventari kaasajastamist vajavad Purku ja Kabala raamatukogud. Mitmel raamatukogul on tarvis paremat juurdepääsu. Uut asukohta vajab jätkuvalt Kodila raamatukogu, Kabala raamatukogu asukohta tuleb analüüsida.

Rapla keskraamatukogu hoone on renoveerimise faasis, vahetatud on katus ja aknad, välja on kuulutatud hange raamatukogu muudatuste projekteerimiseks. Majandussõitudeks ja haruraamatukogude paremaks teenindamiseks on 7kohaline sõiduauto.

5.2 Raamatukogu statistika seisuga 1. dets 2022.

Raamatukogus on teavikuid kokku 186 226 eksemplari, millest raamatuid on 180 193 eksemplari, auviseid, ajakirju jm on kokku 6033 eksemplari. Raamatukokku hangiti käesoleva aasta 11 kuu jooksul 6398 ja kustutati 9956 raamatut.

Raamatukogude teenuseid kasutas 2022. aastal 11 kuu jooksul 4962 inimest ehk 38% elanikest, neist oli lapsi 1006. Külastusi oli kokku 58 546, neist laste 14 301, teavikute laenutusi koju oli 88 638, neist 9814 lastele. RVL sisse 3864, RVL välja 4716. Raamatukogu korraldas 102 näitust ja 156 erinevat üritust, mida külastas 4123 inimest.

STRATEEGILISED EESMÄRGID

1. Raamatukogu on innovaatiline ja kogukonnale usaldusväärset keskkonda pakkuv avalik ruum.
2. Raamatukoguteenused on kasutajale kättesaadavad füüsilises ja digitaalses keskkonnas. Raamatukogu kogu on komplekteeritud kasutajate vajadusi arvestades, uusi teavikuid on hangitud piisavas eksemplaarsuses.
3. Raamatukogul on oluline roll laste lugemisharjumuste kujundamisel.
4. Rapla KRK on keskne mäluasutus maakonnas.
5. Raamatukogu on koostööd ja inimesi väärtustav pidevalt arenev organisatsioon.

5.3 EESMÄRK 1: raamatukogu on innovaatiline ja kogukonnale usaldusväärset keskkonda pakkuv avalik ruum

- 1) Raamatukogu on tänapäevase ruumiloome põhimõtteid järgiv avalik ruum, kus on kasutusel kaasaegsed tehnilised vahendid. Raamatukogu pakub kogukonnale mugavat keskkonda ja ruume kirjandus- ning kunstiüritusteks, mõttevahetusteks ja arutelude korraldamiseks.
- 2) Rapla KRK koordineerib maakonna raamatukogude koostööd, korraldab täienduskoolitusi ja komplekteerimist.
- 3) Kodila piirkonna elanike paremaks teenindamiseks leiame koostöös vallavalitsusega raamatukogule sobivad ruumid elurajoonis.
- 4) Leiame vahendeid ruumide remontimiseks ja inventari kaasajastamiseks Purku, Kabala ja Hagudi raamatukogudes. Paremat juurdepääsu vajavad Purku, Hagudi, Kuimetsa, Kabala ja Raikküla raamatukogud.
- 5) Regulaarselt uuendame riist- ja tarkvara, et tagada kiire ja mugav juurdepääs raamatukogu, kohaliku omavalitsuse ning riigi pakutavatele e-teenustele, avalikule teabele.
- 6) Rapla keskraamatukogus seame sisse iseteenindusleti. Kaasaegse tehnoloogia rakendamine võimaldab lugejale suuremat privaatsust.

5.4 EESMÄRK 2: raamatukogu teenused on kasutajale kättesaadavad füüsilises ja digitaalses keskkonnas

- 1) Universaalsed kogud, teavikute tasuta kojulaenutamine, kohalkasutamine ja avalikule teabele juurdepääsu võimaldamine tagab kodulähedased ja võrdsed võimalused kõikidele elanikele. Tasulisi eriteenuseid (printimine, paljundamine jne) arendatakse vastavalt nõudlusele.
- 2) E-teenuste ja digikeskkondade arendamine ning tutvustamine raamatukogutöötajate ja kasutajate seas. Raamatukogu pakub soovijatele digipädevuse juhendamist.
- 3) Pakume kõigile kaasaegseid vaba aja veetmise võimalusi lugemise, kirjandusürituste, kohtumiste, loengute, näituste, õpitubade jm kaudu.
- 4) Toetame oma kogudega formaalharidust ja elukestvat õpet, kogu on komplekteeritud kasutajate vajadusi arvestades, uusi teavikuid on hangitud piisavas eksemplaarsuses.
- 5) Suuname mahakantud teavikud taaskasutusse müümise või loovutamise teel.
- 6) Tõstame raamatute ringluse 0,6-le.
- 7) Viime läbi rahuloluküsitluse kogukonnas teenuste, teeninduse kvaliteedi ja kogu osas.
- 8) Arendame teenuseid lähtuvalt sihtrühmade vajadustest. Koduteeninduse vajaduse kasvu korral kaalume teenuse pakkumist raamatukogu transpordiga.
- 9) Suhtleme lugejatega ja reklaamime raamatukogu teenuseid ajakirjanduses, kodulehel ja sotsiaalmeedia vörgustikes.

5.5 EESMÄRK 3: raamatukogul on oluline roll laste lugemisharjumuste kujundamisel

- 1) Koordineerime maakonnas Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja muude lugemist populariseerivate organisatsioonide algatatud tegevusi.
- 2) Töötame lugemist soodustava mugava, arendava ja turvalise keskkonna loomise nimel.
- 3) Kujundame laste ja noorte lugemisharjumusi ning huvi raamatute vastu erinevate tegevuste kaudu, näiteks uudiskirjanduse tutvustamine, vanemate nõustamine laste lugemisharjumuste kujundamisel.

- 4) Korraldame lugemisega seotud üritusi raamatukogus ja väljaspool. Teeme koostööd haridus- ja kultuuriasutustega ning kaasame maakonna loomeinimesi laste lugemisürituste korraldamisse.

5.6 Eesmärk 4: Raplamaa Mälukeskus on maakonna kultuuripärandi ühendaja.

- 1) Kogume ja väärtustame Raplamaa kodu- ja kultuuriloolist pärandit. Vahendame avalikkusele materjale läbi näituste ja digikogu.
- 2) Arendame mälukeskust ja ühendame selle Rapla Keskraamatukogu struktuuri.
- 3) Säilitame maakonna kultuuripärandit Raplamaa Mälukeskuse digikogus, hävimisohus materjale raamatukogu hoidlas.

5.7 EESMÄRK 5: raamatukogu on koostööd ja inimesi väärtustav pidevalt arenev organisatsioon.

- 1) Rapla KRK on hea koostööpartner kõigile kultuuri ja haridust väärtustavatele organisatsioonidele. Teeme koostööd kultuurist, kirjandusest, koduloost huvitatud inimestega.
- 2) Jätkame rahvusvahelist koostööd Läti Madona Rajooni Raamatukogu ja Leedu Anykščiai Rahvaraamatukoguga.
- 3) Väärtustame töötajaid, soodustades enesetäiendamist, õppimist kutse- ja tasemeõppes, võimaldades raamatukogu töötajatele paindliku töögraafikuga töötamist.
- 4) Motiveerime töötajaid leides koostöös vallavalitsusega vahendeid konkurentsivõimelise töötasu maksmiseks, mis tagaks spetsialistide järelkasvu.
- 5) Rapla KRK 120. sünnipäeva tähistame raamatukogu ajalooraaamatu väljaandmisega.

6 Arengukava uuendamise kord

Arengukava täitmisele antakse hinnang igal aastal esimeses kvartalis lähtuvalt aastaaruandest ja see arutatakse läbi raamatukogu nõukogus.

Tehtud muudatused ning täiendused eesmärkides ja tegevuskavas esitatakse vallavolikogule kinnitamiseks pärast valla arengukava ja eelarvestrateegia ülevaatamist.

LISA TEGEVUSKAVA

Tegevuskava sisaldab uusi kavandatavaid tegevusi ja eesmärgi täitmiseks olulisi püsivategevusi. Rahalistest vahenditest sõltuva tegevuskava täitmine on seotud valla eelarvega.

EESMÄRK 1: raamatukogu on innovaatiline ja kogukonnale usaldusväärset keskkonda pakkuv avalik ruum.

Tegevus	Tulemus	Finantseerimis- allikas	2023	2024	2025– 2027	Vastutaja
Maakonna raamatukogude koostöö koordineerimine, koolituste ja komplekteerimise korraldamine	Hästi toimiv raamatukogude süsteem maakonnas	riik, KOVID	x	x	x	Direktor, pearaamatukoguhoidja, komplekteerimisjuht
Füüsilise keskkonna parandamine	Vähemalt 75% valla raamatukogudest osutavad kogukonnale teenuseid mugavas ja kaasajastatud keskkonnas	KOV	x	x	x	Direktor
Lasteaia 5, Rapla hoone rekonstrueerimine	Peasissepääs, hoidla ja soojussõlm on renoveeritud, lift teisele korrusele paigaldatud. Liikumistakistusega külastajatele on tagatud	KOV ja muud riiklikud allikad	x			Direktor koos KOViga

	sissepääs hoone I ja II korrusele					
	Raplamaa Mälukeskuse, lugemissaali, komplekteerimise ruumid on renoveeritud. Mälukeskus asub koos lugemissaaliga ühes tiivas, komplekteerimine uues asukohas	KOV ja muud riiklikud allikad		x		Direktor koos KOViga
	Teine korrus on renoveeritud vastavalt ehitusplaanile. Küllastajatel on kasutada innovatsioonituba	KOV ja muud riiklikud allikad			x	Direktor koos KOViga
	Uus, kaasaegse tehnilise varustusega saal on välja ehitatud	KOV ja muud riiklikud allikad			X	Direktor koos KOViga
	Laste- ja noorteteenindus on eraldi ruumides, tänase saali ja kohviku alal. Valmis on vajalike teenindus- ja olmeruumidega avar kasutajakeskne raamatukogu	KOV ja muud riiklikud allikad			x	Direktor koos KOViga
Rapla raamatukogus iseteenindusleti paigaldamine	Iseteeninduslett on paigaldatud	KOV, projektid		x		Raamatukoguhoidaja, direktor

Kaiu raamatukogu uue hoone ehitamine	Kaius on valminud uus kaasaegse sisustusega kogukonna raamatukogu	KOV ja muud riiklikud allikad	x			Direktor koos KOViga, raamatukoguhoidja
Jalgrataste hoidmiskohtade väljaehitamine	Raplas on töötajatel võimalus hoida oma jalgratast lukustatud rattahoidlas, õuealale Raplas ja haruraamatukogudes on paigaldatud kaasaegsed rattahoidjad.	KOV		x	x	Majandusjuhataja
Liikumispiirangutega kasutajatele raamatukokku sissepääsu võimaldamine	Juurdepääs on loodud Purku, Hagudi, Kuimetsa, Kabala, Raikküla raamatukogudesse	KOV		x	x	Majandusjuhataja
Hagudi raamatukogu lasteala interjööri uuendamine	Lastele sobivalt kujundatud ruum vähendab ruumivajaduse probleemi	KOV			x	Raamatukoguhoidja, direktor
Purku raamatukogu põranda remont, interjööri uuendamine	Puitpõrand on lihvitud ja viimistletud. Raamatukogu interjäär on kaasaegne	KOV		x	x	Raamatukoguhoidja, direktor

Kodila raamatukogule uue asukoha leidmine	Koostöös vallavalitsusega on raamatukogule sobivad ruumid elurajoonis leitud	KOV			x	Direktor, raamatukoguhoidja
Avalikus ruumis raamatukogude asukoha viitade paigaldamine	Kaiu, Kuimetsa, Juuru, Vahastu, Järlepa, Kabala raamatukogud on leitud	KOV		x		majandusjuhataja
Infotehnoloogilise riistvara järjepidev uuendamine	Raamatukogus on kasutusel kaasaegsed arvutid, vajalikud tarkvarad jm infotehnoloogilised vahendid	KOV	x	x	x	It-konsultant, direktor

EESMÄRK 2: raamatukogu teenused on kasutajatele kättesaadavad füüsilises ja digitaalses keskkonnas.

Tegevus	Tulemus	Finantseerimis- allikas	2023	2024	2025- 2027	Vastutaja
Tasuta põhiteenuste osutamine	Kodulähedased ja võrdsed võimalused põhiteenuseid kasutada on tagatud kõikidele valla elanikele	KOV, riik	x	x	x	Direktor
Kasutajate rahulolu küsitluse läbiviimine	Küsitluse läbiviimisele on kaasatud valla meediaspetsialist. Küsitlus on läbi viidud	KOV	x		x	Direktor

Muudatuste tegemine teenuste pakkumisel vastavalt küsitluste tulemustele	Raamatukogu kogud ja teenused vastavad kogukonna kasutajate vajadustele	KOV		x	x	Direktor
Koduteeninduse vajalikkuse väljaselgitamine	Koduteeninduse vajaduse suurenemisel pakume teenust raamatukogu sõidukiga	KOV	x	x	x	Raamatukoguhoidjad, direktor
Raamatukoguteenuste tutvustamine erinevates kanalites	Informatsioon jõuab kasutajateni	KOV	x	x	x	Raamatukoguhoidjad, kultuurikorralduse spetsialist
E- teenuste ja digikeskkondade arendamine ja tutvustamine	Kasutajatele on tagatud juurdepääs usaldusväärsele infole	KOV	x	x	x	It-konsultant, raamatukoguhoidjad
Digipädevuse juhendamise pakkumine	Kasutajad arendavad raamatukoguhoidja juhendamisel e-oskusi	KOV	x	x	x	IT-konsultant, raamatukoguhoidjad
Kirjandus- ja kultuuriürituste, näituste korraldamine	Üritusi ja näitusi külastatakse aktiivselt	KOV, projektid	x	x	x	Raamatukoguhoidjad, kultuurikorraldaja
Taaskasutamine	Mahakantud teavikud on suunatud taaskasutusse müümise või loovutamise teel	KOV	x	x	x	Raamatukoguhoidjad

EESMÄRK 3: raamatukogul on oluline roll laste lugemisharjumuste kujundamisel.

Tegevus	Tulemus	Finantseerimis- allikas	2023	2024	2025- 2027	Vastutaja
Plaanipärane koostöö raamatukogu ja Rapla valla lasteasutuste vahel	Lastel ja noortel on suurenenud huvi raamatute ja lugemise vastu. Laste ja noorte külastatavus suureneb	KOV	x	x	x	Raamatukoguhoidjad
Kirjanikega kohtumiste korraldamine ja traditsiooniliste üritustega jätkamine	Kohtumised suurendavad lugemis- ja kirjandushuvi, lisanduvad uued lugejad	KOV, projektid	x	x	x	Raamatukoguhoidjad, kultuuritöö spetsialist
Noorte kirjandusklubi loomine	On loodud kooskäimise klubi noortele huvilistele. Lapsed õpivad eneseväljendamist ja saavad esinemiskogemusi	KOV		x	x	Raamatukoguhoidjad
Lauamängude mängimine ja mängupäevade korraldamine	Lauamänge laenutatakse koju ja kooli. Mängitakse mõtlemist ja emakeelt arendavaid mänge. Raamatukogus on keskkond mängupäevade korraldamiseks	KOV	x	x	x	Raamatukoguhoidjad
Tegevused raamatukogu mänguruumis	On loodud mängutuba mudilastele, kus saab mängida ja lugeda koos saatjaga	KOV	x	x	x	Raamatukoguhoidjad

EESMÄRK 4: Raplamaa Mälukeskus on maakonna kultuuripärandi ühendaja.

Tegevus	Tulemus	Finantseerimis- allikas	2023	2024	2025- 2027	Vastutaja
Kodu- ja kultuuriloolise pärandi kogumine	Kodu- ja kultuuriloolise pärandi kogu täieneb pidevalt	KOVid	x	x	x	Mälukeskuse spetsialist, raamatukoguhoidjad
Raplamaa Mälukeskuse digikogu arendamine	Kasutajasõbraliku digikogu vahendusel on tagatud juurdepääs Raplamaa kodu- ja kultuuriloole.	KOVid, projektid	x	x	x	Mälukeskuse spetsialist, raamatukoguhoidja
Raplamaa Mälukeskuse arendamine	Raplamaa Mälukeskus on Rapla KRK struktuuriüksus	KOVid			x	Direktor
Erilaadiliste teavikute ja kogu tutvustamine	Raamatukogu kasutajad saavad tutvuda kogu ja uute e-lahendustega	KOV	x	x	x	raamatukogu töötajad, mälukeskuse spetsialist

EESMÄRK 5: raamatukogu on koostööd ja inimesi väärtustav pidevalt arenev organisatsioon.

Tegevus	Tulemus	Finantseerimis- allikas	2023	2024	2025- 2027	Vastutaja
Koostöö arendamine kultuuri- ja haridusasutustega, seltsidega, loomeinimestega, erinevate erialade esindajatega	Koostöö toimib: a) ürituste korraldamiseks b) mälukeskuse toimimiseks c) raamatukogutundide läbiviimiseks	KOV	x	x	x	Kõik töötajad

	d) kogude komplekteerimiseks					
Komplekteerimise koordineerimine maakonnas	Raplamaa rahvaraamatukogudes on komplekteerimine korraldatud ühtsetel alustel	riik	x	x	x	Komplekteerimisjuht
Erialaste täienduskoolituste korraldamine, üleriigiliste ja maakondlike ühisprojektide vahendamine maakonna raamatu- koguhoidjatele	Seminarid toimuvad 6–8 korda aastas. Toimivad koostööprojektid maakonna raamatukogudega	Riik, KOV-id, projektid	x	x	x	pearaamatukoguhoidja, direktor
Kutse- ja täienduskoolituse tagamine raamatukoguhoidjatele	Raamatukogus on tööl e-teenuste teadlikud, kirjandust tundvad erialaspetsialistid	KOV	x	x	x	Direktor, pearaamatukoguhoidja
Töötajate väärtustamine	Konkurentsivõimeline töötasu tagab töötajate rahulolu ja uute spetsialistide järelkasvu. Töötasu on vähemalt 85% riiklike kultuuritöötajatele ettenähtud tasu alammäärast	KOV	x	x	x	Direktor
Õppekäikude korraldamine Eesti ja Euroopa raamatukogudesse, tutvumaks uute suundadega raamatukogunduses	Tuntakse parimaid praktikaid teistest Eesti ja välisriikide raamatukogudest, mida kasutatakse töös	Riik, KOV-id	x	x	x	Direktor, pearaamatukoguhoidja
Raamatukogutöö tulemuslikkuse analüüsimine	Raamatukogul on ülevaade oma tegevuste toimimisest	KOV	x	x	x	Direktor

ja eelarveliste vahendite taotlemine asutuse arendamiseks	ning saab võrrelda teenuse kvaliteeti üleriigilise analüüsi tulemusega. Eelarve võimaldab asutuse arendamist					
Raamatukogu ajaloo talletamine	Raamatukogu ajalugu käsitlev raamat on valminud	KOV, projektid	x			Direktor
Koostöö Läti Madona Rajooni Raamatukogu ja Leedu Anykščiai Rahvaraamatukoguga	Tegevusplaanid on kooskõlastatud. Koostööalased kohtumised on toimunud	KOV, projektid	x		x	Direktor
Arengukava uuendamine	Asutusel on kehtiv arengukava. Tegevuskava uuendatakse kord aastas või vastavalt vajadusele		x		x	Direktor